Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Noerhte-Tröndelagen fylhkenålma

Snåsa kommune / Snåasen Tjielte
Sentrum
7760 Snåsa

Vår dato: 16.08.2016
Vår ref.: 2016/4997
Arkivkode:
Deres dato:
Deres ref.:

# Iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 gaupe i Snåsa kommune

**Snåsa kommune fikk mandag kl. 19.00 muntlig tillatelse til skadefelling av 1 gaupe i Snåsa kommune. Bakgrunnen for søknaden var funn av gaupedrept lam på innmark ved Brennmoen i Snåsa. Det dokumenterte tapet er beskjedent, men Fylkesmannen vurderer at potensialet for fremtidig skade er tilstede. Området er også utenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6, og bestandsmålet for gaupe er nådd. Tillatelsen er gyldig frem til torsdag 18. august kl. 12.00.**

Viser til søknad fra Snåsa kommune v/fellingsleder Sjule mottatt mandag 15. august d.å. kl. 19.00. Det søkes om skadefellingstillatelse på 1 gaupe, som har gjort skader på innmark ved Brennmoen i Snåsa. Et lam er funnet drept av gaupe søndag eller mandag denne uken, i nærheten av gården til saueeier. Kommunen begrunner søknaden med potensialet for tap på hjemmebeite dersom aktivitet av bjørn tilsier tidlig nedsanking fra utmarksbeite. Det søkes om å sette ut to jegere i et par netter for å se om gaupa kommer tilbake til kadaveret. Det vil således ikke gjennomføres noe fellingsforsøk som for bjørn, men stort mannskap ute i felt.

**Lovgrunnlaget**
Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge vedtok den 26. mai d.å. en kvote på 3 gauper for betingede fellingstillatelser. Av kvoten på 3 gauper er ingen ennå felt.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

> *«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk….*
>
> *b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»*

Rovviltforskriftens § 9 sier følgende:

> *«§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling*
>
> *Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.*
>
> *Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke*

Postadresse: Postboks 2600 7734 Steinkjer fmntpost@fylkesmannen.no
Besøksadresse: Statens hus Strandveien 38 www.fylkesmannen.no/nt
Telefon: 74168000 Org.nr.: 974 772 108
Saksbehandler: Lina Nøstvold 74 16 81 48 fmntlno@fylkesmannen.no

*finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til*

*a) Områdets betydning som beitemark*
*b) Skadenes omfang og utvikling*
*c) Potensialet for fremtidige skader*
*d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

**Prinsipper for offentlig beslutningstaking**

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«*Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur*».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser til Rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 26. mai 2016.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1280 ble det registrert 14,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2016 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger, til tross for nedgang i bestanden fra i fjor. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene er på 14,7; også over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også i 2017 (antall familiegrupper før jakta i 2017). Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vurderer kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er skadeområdet utenfor det vedtatte yngleområdet for gaupe i region 6 og terskelen for å gi skadefellingstillatelse skal følgelig være lavere enn i områder med mål om yngling. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, Rovdata og forvaltningsplanen, samt nemndas vedtak av 26. mai d.å., anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt.

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Skadefellingstillatelsen er innenfor rammen gitt i forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6, samt nemndas vedtak om betinget skadefellingskvote for gaupe. Med bakgrunn i dette anser Fylkesmannen at § 10 er hensyntatt i tilstrekkelig grad i denne saken.

Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på gaupe, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Fylkesmannen anser derfor § 11 som lite relevant i denne saken. For å

unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Det åpnes ikke for bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket. Fylkesmannen anser med dette at § 12 er hensyntatt i tilstrekkelig grad.

**Fylkesmannens vurdering og konklusjon**
Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2016 over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1280. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2017. Rovviltnemnda skriver i vedtak av 26. mai d.å. at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Rovviltnemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at det ikke er mål om yngling av gaupe i Snåsa kommune øst for E6. Skadene til gaupe er dokumentert i området rundt Brennmoen i Snåsa kommune, på bufe som går på inngjerdet beite ved gården. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være lavere her enn i områder med mål om yngling.

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Fylkesmannen anser potensialet for fremtidig skade å være stort, og knytter sitt tilsagn om skadefelling på 1 gaupe til rovviltforskriften § 9. Det er frem til nå dokumentert et lam drept av gaupe ved gården til dyreeier. Fellingsforsøket skal rettes mot dette stedet hvor skade er påvist. Før fellingsforsøket iverksettes skal navn på fellingspersonell rapporteres til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Snåsa kommune v/Belbo er ansvarlig for fellingsforsøket. Tillatelsen er gjeldende fra og med mandag 15. august og frem til torsdag 18. august kl. 12.00.

**Fylkesmannens vedtak**
Med hjemmel *lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9* gir Fylkesmannen i Nord-Trøndelag skadefellingstillatelse på 1 gaupe til Snåsa kommune under følgende forutsetninger:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra mandag 15. august til torsdag 18. august kl. 12.00.

2. Tillatelsen gjelder innenfor følgende avgrensede område: I umiddelbar nærhet til området ved Brennmoen hvor kadaverfunnet er gjort; en radius på 3 km fra kadaverfunnet.

3. Skadefellingstillatelsen gis til Snåsa kommune. Erik Belbo oppnevnes som fellingsleder og har følgelig ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslag skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Nord-Trøndelag før jakt iverksettes.

4. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra fellingstillatelsen.

5. Deltakere i kommunale/interkommunale fellingslag kan etter søknad motta godtgjøring for gjennomføring av skadefellingsforsøket, jf. rovviltforskriften § 9 a. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Deltakerne må være registrerte lisensjegere for å være berettiget kompensasjon. Fylkesmannen legger til grunn av fellingsforsøket gjøres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest innen 1. september 2016.

6. Budsjettramme for skadefellingsforsøket settes til inntil kr. 6 000,-. Eventuelle påløpte kostnader kommer i tillegg, oppad begrenset til kr 15 000,- pr. fellingsforsøk, jf.

rovviltforskriften § 9 tredje ledd. Dekking av feriepenger og arbeidsgiveravgift kommer også i tillegg.

7. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe.

8. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen krever det.

9. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.

10. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.

11. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt gaupe ivaretas og handteres etter instruks for ivaretakelse av døde rovdyr (http://nidaros.nina.no). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.

12. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth
(e.f.)
Miljøverndirektør

Lina Nøstvold
Rådgiver
Miljøvernavdelingen

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift*